

til 1892—93, er Forholdet dette, at i disse fem Aar er Udgiften snarere stegen lidt, end den er aftagen. I det første af disse fem Aar var den nemlig 2,095,000, og den sluttede med at være 2,259,000 Kr. Men ligesom jeg begyndte, skal jeg ogsaa slutte med at sige, at de Bemærkninger, jeg her er fremkommen med, henstiller jeg til nærmere Overvejelse under Sagens fortsatte Behandling.

J. C. Christensen: Da det ærede Medlem (Bojssen) i Fjor forelagde et Forslag af lignende Karakter som dette, hilste jeg det med Glæde, og det gjorde jeg, fordi det i lang Tid havde staaet mig klart, at de stedse voksende Hartkornsskatter i Kommunerne, dels Sognekommunerne, dels Amtskommunerne, ere en Uretfærdighed. Saa-danne voksende Hartkornsskatter ere i Virkeligheden en ren Konfiskation af Ejendommene, og man kan ogsaa i flere af vore Sognekommuner ligesom finde Eksempler, som grelt fremstille denne Sandhed. Jeg hilser derfor Lovforslaget med Glæde. I vort Arbejde her paa Rigsdagen have vi ogsaa tidligere stillet os paa et lignende Standpunkt og søgt at naa hen til, at disse voksende Hartkornshyrder i Kommunerne kunne lettes. Sidst gjorde vi det, da Lovforslaget om en mellemkommunal Beskatning var fremme, men vi havde ikke den Fornøjelse at faa Støtte hos det ærede Medlem for Præstø Amt's 6te Valgfreds (Bojssen), en Støtte, vi vilde have sat stor Pris paa at opnaa den Gang. Lovforslaget, som blev forelagt i Fjor, førtes jo ikke igennem i den Stikelse, hvori det blev forelagt, men der førtes et Lovforslag igennem, som blev Lov i Maj Maaned dette Aar. Hvad denne Lov angik, var der især to Ting, jeg syntes mindre godt om. For det første det, at Summen var sat ned fra det oprindelige, og dernæst et Ord i Tittlen: ekstraordinært. Thi dette Ord, som da kom ind i Loven, betød aabenbart fra Landstingets Side, at det var kun noget, man i et enkelt Tilfælde var gaaet ind paa, og det, at Folketinget højede sig for dette Ord, gjorde, syntes det mig, at vor Stilling blev knap saa god ad Aare, naar vi skulde tage lignende Lovforslag under Overvejelse.

Imidlertid hilser jeg ogsaa dette Lovforslag med Glæde. Det vil let forstås, at jeg gør det, naar man ser hen til den Stilling, vi have indtaget over for de Punkter, jeg før har omtalt, og jeg hilser det med den Forudsætning, at man fra alle Sider her i Tinget vil arbejde paa at faa noget ud af Lovforslaget. Thi det er vor Mening lige saa godt som andre ærede Medlemmers, at

vi ville føre en virkelig Forhandlingspolitik, søge at fremme de Ting, vi synes om, og som vi tro, ere til Gavn for Samfundet. Lad saa end Modstanderne nok saa længe raabe, at vi drive Bisnepolitik — jeg tror ikke, man i Landet vil tage det for gode Varer; der vil man se paa det Arbejde, der gøres, og den Vilje, man har til at fremme Sagerne. Imidlertid maa jeg udtale, naar jeg ser paa det nærværende Lovforslag, at jeg skønner ikke rettere end, at dette Lovforslag maa overvejes sammen med Finansloven; sammen med Drøftelsen af og Arbejdet for Finansloven maa ogsaa dette Lovforslag overvejes. Thi kommer man ikke til noget virkeligt Overskud paa Finansloven, ser jeg heller ikke, at man kommer til noget Bidrag til Kommunerne, som kan betyde noget; uden et stort eller nogenlunde godt Overskud paa Finansloven kan man ikke komme til noget Resultat her. Dette Lovforslag træver jo noget som 1½ Mill. Kr. af Statskassen til Kommunerne, og først naar man ser, om den har disse Penge, først da kan man egentlig tage Beslutning om, at dette Overskud skal gaa ud til Kommunerne. Dernæst har jeg, i alt Fald for Øjeblikket, nogen Tvivl om, hvorvidt det vil være rigtigt at vedtage en saadan Lov, som gælder Aar efter Aar, som altsaa gælder, indtil man faar Loven forandret, om det vil være rigtigt paa den Maade at binde os til en stadig aarlig Udgift af ca. 1½ Mill. Kr. til Kommunerne. Jeg har nogen Tvivl, om det vil være rigtigt; fordi, hvis det lykkes os i de kommende Aar at komme til et Arbejde, hvorved vi staa med Udigt til at kunne gennemføre Reformen, som vi meget gerne ønske gennemførte, hvis det lykkes os, saa kan dette Arbejde blive mødt med den Indvending fra anden Side: „Vi have ikke Penge til disse Reformen“, og den Indvending fra anden Side kan være saa stærk, at den kan blive en Hindring for saadanne Reformers Gennemførelse, og det kan maaske da ikke være faalet at enes om ny Skatter, som skulle træde i Stedet. Her maa vi jo huske paa, at naar vi gaa til Reformarbejdet af Karakter som f. Eks. en Toldlov, hvorved vi ønske Vettelser paa Forbrugsartikler, Vettelser, som ere til Gavn for den menige Mand, og vi staa med et saadant Toldlovarbejde fuldført, og maaske netop da trænge til Besparelse af indtil 1½ Mill. Kr. eller mere, saa kan man fra anden Side sige: Ja, men disse Penge kunne ikke undværes af Statskassen. Saa maa vi have ny Skatter til at dække dette med, og saa kan det være, at det ikke bliver nemt at enes om en saadan Stat, fordi man savner den nødvendige Lovstøtte til en